

KRAJSKÁ KNIHOVNA VYSOČINY

KONCEPCE VÝKONU REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ KNIHOVEN V KRAJI VYSOČINA na léta 2016 – 2020

březen 2016

I. Analýza regionálních funkcí knihoven

1. Úvod

- 1.1 Vymezení pojmů
- 1.2 Legislativní rámec, koncepční a metodické materiály

2. Systém veřejných knihoven v Kraji Vysočina

3. Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí

- 3.1 Internetizace a automatizace knihoven
- 3.2 Nákup nových knih, tvorba a cirkulace výměnných souborů
- 3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- 3.4 Plnění standardů regionálních funkcí

4. SWOT analýza

II. Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Kraji Vysočina na léta 2016 - 2020

1. Cíle

- 1.1 Hlavní cíle regionálních funkcí
- 1.2 Dílčí cíle regionálních funkcí a opatření k zajištění cílů

2. Harmonogram realizace cílů

- 2.1. Stav v roce 2016
- 2.2. Stav v roce 2017 - 2018
- 2.3. Stav v roce 2019 - 2020

3. Finanční a personální zdroje pro výkon regionálních funkcí

- 3.1 Finanční a personální zdroje
- 3.2 Grantové programy

4. Závěr

Příloha: Krajský rozbor číselných výsledků veřejných knihoven v Kraji Vysočina za rok 2015

I. Analýza regionálních funkcí knihoven

1. Úvod

Předložená koncepce představuje střednědobý plán rozvoje regionálních funkcí knihoven (dále též RF) v Kraji Vysočina na období 2016 – 2020. Základním úkolem této koncepce je vypracování programu zkvalitnění knihovnických a informačních služeb v Kraji Vysočina na období 2016 – 2020 s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně Veřejných knihovnických a informačních služeb (dále též VKIS) bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí.

Koncepce byla připravena ve spolupráci s pověřenými knihovnami v kraji (dále též PK) a procesu jejího přijetí předcházela diskuse a připomínkové řízení. Bude sloužit jako nástroj plánování činnosti jednotlivých knihoven a jako nástroj koordinace a spolupráce mezi knihovnami v kraji. Koncepce navazuje na Koncepci výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina v letech 2012 – 2015. **Při tvorbě koncepce bylo přihlédnuto k návrhu priorit k RF pro novou koncepci „Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2016 – 2020“.**

1.1. Vymezení pojmů

- 1.1 **Regionální funkce** jsou v praxi uplatňované odborné knihovnické činnosti, v jejichž rámci poskytuje krajská knihovna a jí pověřené knihovny základním knihovnám v kraji (obsluhované knihovny) především ty služby, které jsou upraveny standardy RF a další nezbytné činnosti napomáhající rozvoji knihoven a jejich veřejných knihovnických a informačních služeb.
- 1.2 **Krajská knihovna** (dále též KKV) je knihovna zřízená krajem ve smyslu § 11 a dalších ustanovení zákona č. 257/2001 Sb. knihovního zákona.
- 1.3 **Základní knihovna** je knihovna zřízená obcí, poskytující veřejné knihovnické a informační služby ve smyslu zák. č. 257/2001 Sb., evidovaná v registru Ministerstva kultury ČR (dále též MK ČR), nebo knihovna zřízená jiným orgánem, specializovaná oborově, nebo zaměřená na speciální skupinu uživatelů (avšak přístupná veřejnosti a evidovaná v registru MK ČR).
- 1.4 **Pověřená knihovna** je základní knihovna v kraji (regionu), která na základě smlouvy uzavřené s krajskou knihovnou plní regionální funkce dle standardů RF na vymezeném území. Součástí této smlouvy je jmenovitý seznam obsluhovaných knihoven.
- 1.5 **Obsluhovaná knihovna** je základní knihovna, která poskytuje veřejné knihovnické a informační služby ve smyslu zák. č. 257/2001 Sb., evidovaná v registru MK ČR, která uzavřela s pověřenou knihovnou smlouvu o poskytování regionálních služeb, v níž je označena jako jejich příjemce.
- 1.6 **Neprofesionální knihovník** (dobrovolný knihovník) je pracovník základní knihovny zpravidla zřízené obcí, který vykonává praktickou knihovnickou a informační činnost jako dobrovolnou, společensky užitečnou práci, která nepřesahuje 15 hodin týdně.
- 1.7 **Neprofesionální knihovna** je základní knihovna zpravidla zřízená obcí, veřejnosti přístupná do 15 hodin týdně. Praktickou knihovnickou a informační činnost vykonává neprofesionální (dobrovolný) knihovník.
- 1.8 **Profesionální knihovník** je osoba, zaměstnaná v knihovně obvykle s kvalifikací v knihovnictví a informační vědě.
- 1.9 **Profesionální knihovna** – každá knihovna poskytující veřejné knihovnické a informační služby ve smyslu zák. č. 257/2001 Sb. a veřejnosti přístupná v časovém rozsahu větším než 15 hodin týdně.
- 1.10 **Odborné knihovny** – knihovny specializované oborově nebo zaměřené na speciální skupinu uživatelů (tj. např. školní knihovny, knihovny při archivech, muzeích, galeriích, lékařské knihovny, farní knihovny, vojenské a další).

1.2 Legislativní rámec, koncepční a metodické materiály

Zákon č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) vymezuje funkce krajských a základních knihoven a kooperativní vztahy mezi nimi. Krajská knihovna plní a koordinuje plnění regionálních funkcí vybraných základních knihoven v kraji. Smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny musí mít písemnou podobu.

16. ledna 2002 přijala vláda ČR usnesení č. 68 **Program podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven**, který vymezuje regionální funkce knihoven jako činnosti realizované formou služeb, které poskytuje krajská knihovna nebo jí pověřená knihovna jiným knihovnám v kraji. Rozsah těchto služeb může být v regionech různý podle konkrétního stavu systému knihoven, poptávce ze strany knihoven a úrovně finančního zabezpečení.

Aktualizovaný **Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky** (Č. j.: MK 67410/2014) nahrazuje **Metodický pokyn k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky** ze dne 12. 1. 2005. Účelem metodického pokynu je přispět ke sjednocení postupu při výkonu regionálních funkcí knihoven a vytvoření příznivých podmínek pro poskytování podpůrných služeb základním knihovnám.

Program rozvoje Kraje Vysočina:

Program rozvoje Kraje Vysočina je základním dokumentem regionálního rozvoje na úrovni vyššího územně samosprávného celku.

Aktualizace Programu rozvoje Kraje Vysočina byla schválena na jednání Zastupitelstva Kraje Vysočina dne 24. března 2015 usnesením č. 0138/02/2015/ZK.

Soulad s tímto programem:

Prioritní oblast 1: Konkurenceschopná ekonomika a zaměstnanost

Opatření 1.4: Adaptabilita zaměstnanců a rozvoj terciálního a dalšího vzdělávání

Aktivity opatření:

- posílení nabídky terciálního vzdělávání zaměřeného do praxe
- vytvoření fungujícího, územně dostupného systému dalšího vzdělávání, usnadňujícího orientaci v nabídce včetně potřebných analýz trhu práce a kariérového poradenství

Prioritní oblast 2: Kvalitní a dostupné veřejné služby

Opatření 2.7: Volnočasové aktivity

Aktivity opatření:

- zkvalitňování materiálního a technického vybavení sloužící pro realizaci volnočasových aktivit
- organizace jednorázových akcí se zapojením široké veřejnosti

Prioritní oblast 3: Moderní infrastruktura a mobilita

Opatření 3.8: ICT gramotnost a vzdělávání

Aktivity opatření:

- vzdělávání v oblasti nových technologií ve společnosti i ve veřejné správě
- vzdělávání v oblasti kyber-bezpečnosti

Prioritní oblast 4: Zdravé životní prostředí a udržitelný venkov

Opatření 4.1: Obnova a rozvoj venkovského prostoru

Aktivity opatření:

- zachování dostupnosti a rozvoj veřejných služeb na venkově

Prioritní oblast 5: Atraktivní kulturní a historické dědictví a cestovní ruch

Opatření 5.4.: Rozvoj kultury a kulturní infrastruktury

Aktivita opatření:

- rozvoj a zkvalitnění kulturní infrastruktury
- příprava a realizace kulturních a kulturně-společenských akcí

Zásady pro zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven v Kraji Vysočina (dále též Zásady, jsou pouze vnitřním předpisem KKV, Zastupitelstvem Kraje Vysočina schváleny nebyly) vychází z ustanovení § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb. o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů a stanovují pravidla zajištění financování regionálních funkcí na území Kraje Vysočina.

2. Systém veřejných knihoven v Kraji Vysočina

Systém veřejných knihoven tvoří: Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě, která je zároveň pověřenou knihovnou pro region Havlíčkův Brod, 4 pověřené knihovny v bývalých okresních městech (Městská knihovna Jihlava, příspěvková organizace, dále Městská knihovna Pelhřimov, Městská knihovna v Třebíči, Knihovna Matěje Josefa Sychry ve Žďáře nad Sázavou), 35 profesionálních knihoven, 500 neprofesionálních knihoven a 72 poboček (z celkového počtu poboček je 9 poboček profesionálních a 63 poboček funguje jako neprofesionální knihovny v obcích, kde není obecní úřad). V rámci výkonu regionálních funkcí bylo v roce 2015 obsluhováno 575 knihoven, plnění RF zabezpečovalo v kraji 17 pracovníků (z toho 4 v KKV).

V Kraji Vysočina je celkem 34 základních knihoven se specializovaným fondem, které jsou evidované na Ministerstvu kultury ČR (14 knihoven muzeí a galerií, 6 knihoven lékařských, 8 školních knihoven, 2 knihovny výzkumných ústavů, 2 knihovny archivní, 1 knihovna farní a 1 knihovna vojenských útvarů).

V rámci zajištění výkonu RF uzavírá KKV písemné smlouvy o pověření výkonem RF (vždy na tři roky) s MěK v Jihlavě, s MěK v Pelhřimově, MěK v Třebíči a s KMJS ve Žďáře nad Sázavou a každý rok vyhotoví objednávku regionálních služeb.

Tabulka č. 1 – Síť základních veřejných knihoven v Kraji Vysočina k 31. 12. 2015 v rámci jednotlivých regionů (okresů)

	Krajská knihovna	Pověřené knihovny	Ostatní profesionální knihovny	Neprofesionální knihovny	Pobočky	Počet obsluhovaných knihoven
Havl. Brod	1		10	98	22	133
Jihlava		1	5	78	20	100
Pelhřimov		1	7	84	1	93
Třebíč		1	9	135	16	145
Žďár n. S.		1	4	105	13	104
celkem	1	4	35	500	72	575

3. Vyhodnocení účinnosti regionálních funkcí

Krajská knihovna Vysočiny garantuje plnění standardů regionálních funkcí v rámci celého Kraje Vysočina. Úzce spolupracuje se čtyřmi pověřenými knihovnami – MĚK v Jihlavě, příspěvková organizace, MĚK v Třebíči, MĚK v Pelhřimově a Knihovnou Matěje Josefa Sychry ve Žďáře nad Sázavou. Pro území okresu Havlíčkův Brod plní okresní regionální funkci přímo krajská knihovna.

V okrese Havlíčkův Brod došlo vzhledem k postupující automatizaci neprofesionálních knihoven a efektivnějšímu využití finančních prostředků k reorganizaci výkonu regionálních funkcí – v průběhu posledních 5 let byly postupně rušeny „Objednávky knihovnických služeb“, které uzavírala Krajská knihovna Vysočiny s profesionálními knihovnami v okrese Havlíčkův Brod.

V jiných okresech tyto objednávky u profesionálních knihoven nebyly. Pouze v okrese Jihlava zajišťovaly částečně střediskovou funkci dvě knihovny a jejich činnost byla rovněž ukončena.

V rámci plnění standardů RF „Krajské koncepce výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina v letech 2012 – 2015“ byly vyhodnoceny následující prioritní oblasti:

- internetizace a automatizace knihoven
- nákup nových knih, tvorba a cirkulace výměnných souborů
- vzdělávání knihovníků, semináře, porady
- plnění standardů RF

3.1 Internetizace a automatizace knihoven

Jednou z priorit „Koncepce výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina v letech 2012 – 2015“ byla podpora **internetizace a automatizace knihoven**, aby i malé neprofesionální knihovny poskytovaly moderní veřejné služby on-line a účinně pomáhaly s informační vzdělaností veřejnosti.

V posledních letech došlo v Kraji Vysočina ke značnému nárůstu v počtu automatizovaných neprofesionálních knihoven. Krajská knihovna Vysočiny, MĚK v Jihlavě, příspěvková organizace, MĚK v Pelhřimově a MĚK v Třebíči využily grantového podprogramu VISK 3 (MK ČR) a podaly žádosti o získání dotací na zakoupení licencí Clavius REKS pro neprofesionální knihovny. KMJS ve Žďáře nad Sázavou pořídila licence pro neprofesionální knihovny v programu Kp-Win, na evidenci knihovních fondů z finančních prostředků na RF.

Tabulka č. 2 – stav počtu automatizovaných neprofesionálních knihoven v Kraji Vysočina k 31. 12. 2015

Okres (region)	Clavius	REKS
Havlíčkův Brod	14	68 (z toho 32 s výpůjčním protokolem)
Jihlava	6	68 (z toho 65 s výpůjčním protokolem)
Pelhřimov	10	60 (z toho 11 s výpůjčním protokolem)
Třebíč	13	82 (z toho 38 s výpůjčním protokolem)
Žďár nad Sázavou	6	85 (z toho 32 s výpůjčním protokolem)
CELKEM	49	363 (z toho 178 s výpůjčním protokolem)

Celkem – plně automatizovaných (Clavius) je zatím 49 knihoven, licence Clavius REKS (případně KP-Win) má k dispozici v Kraji Vysočina 363 knihoven, z toho je 178 i s výpůjčním protokolem. Nárůst se tím pádem projevuje i ve zpřístupnění on-line katalogů (doposud není automatizováno 200 malých neprofesionálních knihoven včetně poboček. V dalším pětiletém období si pořídí licenci na evidenci knihovního fondu dalších cca 60 knihoven a licenci na výpůjční protokol cca 120 knihoven).

V rámci „Koncepce výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina v letech 2012 – 2015“ si knihovny postupně zřizovaly vlastní webové stránky. Neprofesionální knihovny využily nabídky Knihovny města Hradec Králové (požádaly o šablonu webu), dále využily projektu <http://webovky.knihovna.cz> KMJS ve spolupráci s Regionální knihovnou v Karviné (středisko výpočetní techniky) pomohla vytvořit webové stránky 85 obecním knihovnám v okrese Žďár nad Sázavou.

3.2 Nákup nových knih, tvorba a cirkulace výměnných souborů

V Kraji Vysočina byl kladen vždy důraz na zabezpečení dostatečného **nákupu nových knih** do výměnných fondů jednotlivých pověřených knihoven. Dle Koncepce výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina v letech 2012 – 2015 byl stanoven limit na nákup knihovního fondu ve výši 30% z celkové dotace na výkon RF.

Tabulka č. 3 – čerpání finančních prostředků na nákup nových knih v Kraji Vysočina celkem

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Finance na knihy	2 909 287 Kč	2 958 952 Kč	2 967 323 Kč	2 970 757
% z celkové dotace	30,9%	31,5%	31,6%	31,6%

Limit 30% na nákup knihovního fondu dle „koncepce“ byl v uvedených letech vždy překročen.

3.3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

V krajské knihovně působí vzdělávací centrum, které je určené pro vzdělávání knihovníků v Kraji Vysočina. Téměř každé úterní dopoledne probíhaly v krajské knihovně vzdělávací akce pro knihovníky profesionálních knihoven. Vzdělávání neprofesionálních knihovníků se konalo během týdne v odpoledních hodinách. V posledních dvou letech se pravidelně konají i tzv. „setkání tvořivých knihovníků“ (doporučený počet hodin dle „Metodického pokynu MK ČR“ – 48 hodin pro profesionální knihovníky a 8 hodin pro neprofesionální knihovníky byl značně překročen). Vzdělávací akce pro profesionální i neprofesionální knihovníky probíhaly dle doporučených standardů i v ostatních pověřených knihovnách.

Rovněž tak porady pracovníků profesionálních i neprofesionálních knihoven.

Pravidelně od roku 2002 se koná v KKV (vždy v listopadu) „Malá knihovnická slavnost“, na které oceňujeme nejlépe pracující neprofesionální knihovny v Kraji Vysočina.

Tabulka č. 4 – počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro knihovníky - celokrajské výsledky

Standardy	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Počet vzdělávacích akcí v rámci RF	57	47	52	66
Počet účastníků vzdělávacích akcí	1 048	1 104	1 141	1 572
Počet vyučovacích hodin	215	186	208	216
Počet porad	27	23	23	21
Počet účastníků na poradách	391	365	352	332

Krajská knihovna Vysočiny vydává (ve spolupráci s dalšími subjekty) elektronický časopis **Knihovnický zpravodaj Vysočiny** – <http://kzv.kkvysociny.cz/>, ve kterém prezentuje knihovny v kraji. Časopis se zaměřuje na různé oblasti knihovnictví a snaží se řešit aktuální problémy knihoven. Aktuální informace pro knihovníky v Kraji Vysočina jsou zveřejňovány průběžně na extranetu (vlastní webové stránky pro knihovny Kraje Vysočina) – <http://extranet.kkvysociny.cz>

3.4 Plnění standardů RF

Krajská knihovna a pověřené knihovny zajišťovaly plnění doporučených standardů jednotlivých služeb, které jsou součástí „Metodického pokynu Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky“.

Tabulka č. 5 – Plnění standardů¹ regionálních funkcí v Kraji Vysočina (celokrajské výsledky)

Standardy	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Konzultace	1 454	1 440	1 304	1 376
Metodické návštěvy	1 323	1 473	1 189	1 290
Soubory	2 228	2 128	1 904	2 054
Svazky v souborech	131 985	134 736	140 279	143 939
Revize	64	57	45	65
Revidované k. j.	127 736	252 277	92 756	142 469

V celokrajském měřítku i v rámci jednotlivých regionů (okresů) byly standardy RF plněny. Ke stálému nárůstu dochází v počtu svazků poskytovaných ve výměnných souborech neprofesionálním knihovnám. Z důvodu úspory finančních prostředků při rozvozu souborů se poskytují soubory o větším počtu knih.

¹ Standardy regionálních funkcí jsou zveřejněny na webu Národní knihovny ČR na adrese: http://ipk.nkp.cz/docs/RF/Metodicky_pokyn_RF_2014.pdf

4. SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
<p>S. 1 – tradice poskytování VKIS, pozitivní vnímání knihoven veřejností</p> <p>S. 2 – hustá síť veřejných knihoven v Kraji Vysočina</p> <p>S. 3 – dobrá spolupráce krajské knihovny a pověřených knihoven</p> <p>S. 4 – koordinace a podpora VKIS obecních knihoven na úrovni kraje</p> <p>S. 5 – využívání informačních technologií při poskytování VKIS</p> <p>S. 6 – vzdělávání profesionálních i neprofesionálních knihovníků</p> <p>S. 7 – přesnost a úplnost statistického vykazování, odborně zpracované knihovní fondy</p> <p>S. 8 – fungující krajský systém MVS</p>	<p>W. 1 – nevyrovnané prostorové zajištění činnosti knihoven, malý počet bezbariérových knihoven</p> <p>W. 2 – omezená provozní doba malých knihoven</p> <p>W. 3 – nedostatečná obnova technického vybavení</p> <p>W. 4 – omezený počet webových stránek u menších knihoven</p> <p>W. 5 – nedostatečný objem financování nákupu knihovních fondů a dalších informačních zdrojů</p> <p>W. 6 – velmi omezená nabídka služeb v digitálním prostředí</p>
PŘÍLEŽITOSTI - O	RIZIKA - T
<p>O. 1 – možnost zvýšení úrovně knihovnických a informačních služeb</p> <p>O. 2 – zajištění nabídky celoživotního vzdělávání pro pracovníky knihoven</p> <p>O. 3 – působení knihoven jako komunitních center obcí, knihovny jako centra vzdělávání, učení digitální gramotnosti</p> <p>O. 4 – podpora čtenářské gramotnosti realizací aktivit zaměřených na práci s knihou.</p> <p>O. 5 – automatizace neprofesionálních knihoven</p> <p>O. 6 – digitalizace fondů vztahujících se k regionu</p> <p>O. 7 – zajištění dostupnosti EIZ a nabídka e-knih</p> <p>O. 8 – grantová podpora, vícezdrojové financování</p> <p>O. 9 – spolupráce se specializovanými knihovnami</p> <p>O. 10 – zapojení knihoven do Strategie digitální gramotnosti: rozšíření nabídky služeb pro veřejnost, zlepšení technického vybavení knihoven, zvýšení kvalifikace pracovníků knihoven v oblasti ICT</p>	<p>T. 1 – snížení kvality knihovnických služeb v případě nedostatečného finančního zabezpečení</p> <p>T. 2 – pokles zájmu o tradiční služby knihoven</p> <p>T. 3 – konkurence volnočasových aktivit a komerčních poskytovatelů elektronických služeb</p> <p>T. 4 – nevyužití nabídky vzdělávání ze strany neprofesionálních knihovníků</p> <p>T. 5 – ztráta profesionalizace u některých menších knihoven</p> <p>T. 6 – nedostatečné využití grantových programů</p> <p>T. 7 – posilování tendence ke zpoplatňování služeb</p> <p>T. 8 – snížení rozpočtu na zajištění regionálních funkcí</p>

II. Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Kraji Vysočina na léta 2016 - 2020

Podle knihovního zákona č. 257/2001 Sb. je Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě garantem a koordinátorem plnění regionálních funkcí knihoven v Kraji Vysočina. Obecní veřejné knihovny, kde má Krajská knihovna Vysočiny ve spolupráci s pověřenými knihovnami zajistit občanům dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb, jsou v 84% obcí na Vysočině. Při tvorbě krajské Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven na léta 2016 – 2020 bylo přihlédnuto k návrhu priorit k RF pro Koncepti rozvoje knihoven ČR na léta 2016 – 2020:

Rozvíjet regionální funkce knihoven a formovat krajské systémy knihoven na principu spolupráce knihoven regionu s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně VKIS bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí. Kraje zajišťují rovnoměrné a posílené financování regionálních funkcí, čímž podporují dostupnost služeb knihoven dle národních standardů pro veřejné knihovnické a informační služby.

Dílčí cíle, aktivity:

1. Rozšířit a zefektivnit komunikaci pověřených a obsluhovaných knihoven s jejich provozovateli
2. Prohloubit zájem komunity na stavu „své“ knihovny
3. Posílit finanční zajištění výkonu regionálních funkcí
4. Průběžně aktualizovat nabídku celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven, motivovat knihovníky k profesnímu růstu
5. Stabilizovat vytváření a cirkulaci výměnných souborů dokumentů, zohledňovat specifika obsluhované lokality
6. Rozvíjet automatizované kooperativní zpracování knihovního fondu nakoupeného z prostředků obcí
7. Napomáhat k aktuálnosti webových stránek a jejich úplnosti dle standardu VKIS, motivovat knihovny k aktivní účasti na Centrálním portálu knihoven (dále též CPK)
8. Zvýšit nabídku EIZ pro širokou veřejnost, podporovat půjčování e-knih. Ověřit možnost spolufinancování nákupu e-knih do výměnných souborů.

Koncepce výkonu regionálních funkcí knihoven v Kraji Vysočina na léta 2016 – 2020 navazuje na celostátní cíle a navíc po kvalitativní i kvantitativní stránce vymezuje naplňování jednotlivých standardů RF a usiluje jejich prostřednictvím o dosažení vytýčených cílů. **Mezi standardy podle Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR patří:**

1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů
2. Statistika knihovnických činností
3. Vzdělávání knihovníků, semináře, porady
4. Tvorba výměnných knihovnických fondů, jejich cirkulace a distribuce
5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů
6. Nákup a zpracování knihovnických fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce
7. Servis automatizovaného knihovnického systému

1. Cíle

1.1 Hlavní cíle regionálních funkcí

Hlavním cílem je rozvíjet regionální funkce knihoven a formovat krajský systém knihoven v Kraji Vysočina na principu spolupráce knihoven regionu s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně VKIS bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí.

Každá knihovna (i ta nejmenší) by měla nabídnout služby celého systému knihoven.²

1.2 Dílčí cíle regionálních funkcí a opatření k zajištění cílů

Zajistit služby knihovnám v optimálních rozsahu doporučených standardů jednotlivých služeb, které jsou součástí doporučení MK ČR pro výkon regionálních funkcí. Hlavní důraz klást na finanční a personální zajištění výkonu regionálních funkcí, na pomoc knihovnám v malých obcích, zajistit a rozšířit nabídku celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven, rozšířit a zefektivnit tvorbu a cirkulaci výměnných souborů knih a dalších dokumentů. Zaměřit se na automatizaci knihoven a v neposlední řadě na podporu a pomoc knihovnám při tvorbě webových stránek.

Zvýrazněné odstavce u jednotlivých standardů Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR jsou priority KKV plnění výkonu RF v Kraji Vysočina.

1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů

Ve spolupráci s pověřenými knihovnami rozšířit a zefektivnit komunikaci s provozovateli knihoven. Poskytovat jim pomoc při přípravě grantových programů (seznámit je s metodickým materiálem Služby knihoven knihovnám³).

Podporovat knihovny jako garanta rovného přístupu k informačním zdrojům a síti internet. Zaměřit se na automatizace knihoven, aby knihovny (i neprofesionální) poskytovaly moderní veřejné služby on-line. Zvýšenou pozornost věnovat tvorbě nových webových stránek pro knihovny, případně zkvalitnit stávající (důraz na zpřístupnění on-line katalogů).

Opatření:

- V oblasti informační a knihovnické poskytovat poradenskou a konzultační pomoc (KKV v kraji a pověřené knihovny ve svých regionech). Zajistit metodické návštěvy v obsluhovaných knihovnách zpravidla 2x ročně.
- Zaškolovat knihovníky (knihovnické činnosti, služby uživatelům, práce s automatizovaným knihovnickým systémem).
- Praktickou i metodickou pomoc poskytovat knihovnám zapojeným do soutěže Vesnice roku.
- Metodici všech pověřených knihoven budou pravidelně komunikovat se zřizovateli obsluhovaných knihoven, projednávat s nimi činnost knihoven (řešit problémy) a informovat je o vyhlášených grantových programech. Usilovat o užší spolupráci s obecními úřady i v oblasti nákupu knih do výměnných fondů, dbát o aktuálnost smluv, které jsou se zřizovateli knihoven uzavřené.

² **Viz Koncepce rozvoje knihoven ČR 2011-2015:** Krajské knihovny v souladu s § 11 odst. 3 a 4 zákona č. 257/2001 Sb. poskytují v rámci programu regionálních funkcí knihoven podpůrné služby knihovnám v menších obcích. Financování regionálních funkcí zajišťují kraje. Cílem tohoto programu je zejména zajištění dostupnosti VKIS ve všech místech ČR a vyrovnání rozdílů v úrovni poskytování služeb obyvatelům měst a malých obcí. V posledním období dochází k výpadkům financování v některých krajích, což je příčinou nežádoucích diferencí v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými obcemi, regiony a kraji.

³ **Služby knihoven knihovnám.** Krajské programy regionálních funkcí na podporu knihoven. Praha: Národní knihovna ČR. 2014. 14 s. ISBN 978-80-7050-635-6.

- Poskytovat pomoc knihovnám při přípravě grantových projektů (automatizace knihoven, zavádění ICT, oblasti práce se čtenáři), analýz, koncepcí a plánů.
- Zvláštní pozornost věnovat pomoci knihovnám při tvorbě webových stránek – vytvořit podmínky, aby každá knihovna působila jako rozhraní pro vstup do celého systému knihoven, zpřístupnění on-line katalogů i v malých obcích.
- Poskytovat metodickou pomoc při přípravě kulturní a vzdělávací činnosti, při pořádání komunitních a dalších aktivit, setkávání seniorů, maminek apod.
- Motivovat provozovatele knihoven k rozšíření funkcí knihoven jako informačních, vzdělávacích a kulturních center.
- Poradenství v oblasti účetnictví, ekonomiky a v oblasti právní bude zajišťovat přímo KKV.
- Metodicky pomáhat při budování informačních a knihovních center na základních a středních školách (školních knihoven).
- Spolupracovat se základními knihovnami se specializovaným fondem v kraji, zejména muzejními, archivními a galerijními a podporovat jejich zpřístupnění veřejnosti.

2. Statistika knihovnických činností

Poskytovat metodickou i praktickou pomoc obsluhovaným knihovnám v kraji při zpracování statistických výkazů, sběru dat ze zpravodajských jednotek (základních knihoven). V souladu s vyhláškou Českého statistického úřadu zajišťují pověřené knihovny statistické výkazy činnosti obecních a městských knihoven v jednotlivých regionech. KKV je pověřena NIPOSem zpracováním krajské statistiky.

Na základě zpracované statistiky vyhodnocovat plnění standardu VKIS a s výsledky seznamovat knihovníky i zřizovatele jednotlivých knihoven. Zapojit více knihoven v Kraji Vysočina do projektu Benchmarking a poskytovat knihovnám pomoc s uskutečněním průzkumů spokojenosti uživatelů. Zajistit zpracování výroční zprávy plnění výkonu RF, včetně výkazů výkonu a financování RF za příslušný region. Dále zajistit vyúčtování finančních prostředků na plnění RF v Kraji Vysočina. Každoročně aktualizovat údaje v Centrálním adresáři knihoven spravovaném NK ČR (dále též CADR).

Opatření:

- Ke zpracování statistiky využívat automatizovaný program STAT-EXCEL, který umožňuje i propočet plnění standardů veřejných knihovnických a informačních služeb.
- Na základě statistických výsledků každoročně zpracovat podrobný analytický materiál o stavu a činnosti knihoven Kraje Vysočina.
- Podporovat měření výkonu a činnosti knihoven pomocí projektu Benchmarking
- Kriticky využívat standardizované dotazníky zjišťování informačních potřeb a spokojenosti pro jednotlivé typy knihoven, vytěžovat data z knihovních systémů.

3. Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

Rozšířit a zkvalitnit nabídku vzdělávacích akcí pro neprofesionální knihovníky, pro profesionální knihovníky zajistit a aktualizovat nabídku vzdělávacích akcí alespoň v dosavadním rozsahu (doplnit e-learningové kurzy), motivovat knihovníky k profesnímu růstu.

Zabezpečit celoživotní vzdělávání knihovníků tak, aby byli schopni poskytovat moderní knihovnické a informační služby s důrazem na informační gramotnost.

Motivovat komunitu v péči o knihovnu příkladnými ukázkami (besedy i tvůrčí aktivity).

Budovat knihovny jako centra formálního a neformálního vzdělávání učení digitální gramotnosti.

Opatření:

- Zabezpečit nabídku vzdělávacích akcí pro profesionální knihovníky (dle standardu knihovnických služeb) v rozsahu nejméně 48 hodin ročně, pro neprofesionální knihovníky v rozsahu minimálně 8 hodin:
 - Především se jedná o zajištění cyklu přednášek o moderní české a světové literatuře, vzdělávacích kurzů ohledně informačního vzdělávání a kritického myšlení, tvůrčích

dílen, kurzů ke komunikaci a vzdělávání ohledně odborné knihovnické činnosti – v KKV i v pověřených knihovnách dle vzájemné domluvy.

- Počítačové kurzy pro profesionální i neprofesionální knihovníky uskutečnit dle potřeby, zájmu a časových možností knihovníků.
- Metodici PK se budou podílet na zabezpečení působení knihoven jako komunitních a vzdělávacích center obcí (svým jednáním mají vliv nejen na knihovníky, ale i na zřizovatele knihoven). Zaměřit se na příkladné ukázky besed i tvůrčích aktivit.
- Aktuální dění v oblasti knihovnictví v Kraji Vysočina mapovat v elektronickém časopise „Knihovnický zpravodaj Vysočiny“ (zabezpečí KKV).
- Vzájemnou výměnu zkušeností garantovat pravidelným konáním porad. Na úrovni ředitelů a metodiků pověřených knihoven minimálně 2x ročně, 1x ročně uskutečnit celokrajskou poradou pracovníků profesionálních knihoven v Kraji Vysočina.
- V rámci jednotlivých regionů (okresů) uspořádat 2x ročně poradou profesionálních knihovníků a 2x ročně poradou neprofesionálních knihovníků (aktiv).
- Rozvíjet spolupráci a uskutečnit setkání knihovníků základních knihoven se specializovaným fondem v Kraji Vysočina (na MK ČR je zaevidováno 34 knihoven).
- Prostřednictvím vlastní webové stránky (extranet) zajišťovat rychlou komunikaci pro metodicky řízené knihovny v Kraji Vysočina.
- V rámci kraje oceňovat každý rok nejlépe pracující neprofesionální knihovny na tzv. „Malé knihovnické slavnosti“
- Nadále zajišťovat (1 x ročně) pro pracovníky profesionálních knihoven v Kraji Vysočina odborné exkurze do vytipovaných knihoven na území ČR, obdobnou exkurzi uskutečnit v letech 2016 – 2017 i pro neprofesionální knihovníky (výjezd do sousedního kraje).

4. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Zabezpečit nákup nových knih do výměnných fondů ve výši 25 – 30% z celkově přidělené dotace na výkon regionálních funkcí v Kraji Vysočina (procenta se budou odvíjet od celkově přidělené finanční částky).

Zajistit distribuci výměnných souborů v takovém počtu, aby i malé neprofesionální knihovny byly zásobovány dostatečným množstvím nových knih a umožnit, aby i čtenáři v neprofesionálních knihovnách měli přístup k e-knihám.

Opatření:

- Dosáhnout dodání 4 souborů (s minimálním počtem 90 svazků) ročně na každou knihovnu (vzhledem k tomu, že přihlížíme k úspoře pohonných hmot při rozvozu souborů, snažíme se poskytovat výměnné soubory o větším počtu svazků).
- Zabezpečit dostatečný nákup nových knih do výměnného fondu, zaměřit se i na knihy podporující rozvoj jazykových znalostí.
- Zajistit finanční spoluúčast obcí (zřizovatelů knihoven) na tvorbě výměnných knihovních fondů.
- Zaměřit se na pravidelné aktualizace výměnného fondu, které přispějí k jeho zkvalitnění.
- Pořídit do výměnného fondu jednotlivých pověřených knihoven moderní informační technologie (např. tablety, čtečky e-knih ... možnost půjčení)
- Prostřednictvím krajské digitalizační jednotky více zpřístupnit regionální dokumenty v Kraji Vysočina
- Ověřit možnosti nákupu licencí na půjčování e-knih.

5. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Zajistit revize a aktualizace knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách v kraji podle vyhlášky č. 88/2002 Sb., k provedení zákona č. 257/2001 Sb. Ve většině knihoven budou probíhat revize již v automatizované podobě.

Opatření:

- KKV bude garantovat metodickou a praktickou pomoc při revizi a aktualizaci knihovního fondu v souladu s knihovním zákonem (pozn. - 1x za 5 let) a podle požadavků jednotlivých obsluhovaných knihoven.
- Podporovat provádění revizí v automatizované podobě, u zbývajících knihoven vykonávat revize formou rekatologizace kmenového fondu v automatizovaném knihovním systému Clavius REKS. Praktickou pomoc při revizi poskytovat neprofesionálním knihovnám a knihovnám s pracovním úvazkem nejvýše 1,0 v kraji.
- Revize provádět společně s aktualizací kmenových fondů knihoven, což přispěje ke zkvalitnění práce knihoven.

6. Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele (obce) a jejich distribuce

Rozvíjet automatizované kooperativní zpracování knihovního fondu nakoupeného z prostředků obcí. Pomoc při akvizici, katalogizaci a technické úpravě kmenových fondů neprofesionálních knihoven přispěje k zajištění odbornosti. Tato pomoc se nejvíce projeví u knihoven využívajících Regionální knihovní systém Clavius REKS.

Opatření:

- Prostřednictvím této služby umožnit budování kvalitních kmenových fondů neprofesionálních knihoven a odborné zpracování knih.
- Zajistit finanční spoluúčast zřizovatelů (provozovatelů) knihoven při tvorbě jejich kmenových fondů.

7. Servis automatizovaného knihovního systému

Zajistit servisní služby automatizovaných knihovních systémů v oblastech katalogizace, výpůjčních systémů, revize knihovního fondu a automatizované agendy výměnných souborů s cílem bezproblémových provozů. Poskytnout praktickou pomoc při přípravě knihoven na zahájení automatizovaných provozů a zpracovat knihovníky. Roční údržba, případně upgrade.

Opatření:

- Podporovat internetizaci a automatizaci knihoven tak, aby knihovny poskytovaly moderní veřejné služby on-line, prezentovaly své služby na webových stránkách a zajišťovaly veřejný přístup na internet.
- Postupně zavádět automatizované provozy i do vytipovaných menších knihoven.
- Poskytovat praktickou pomoc knihovnám při zahájení automatizace.
- V rámci okresů zajistit servis regionálního knihovního systému Clavius REKS a výpočetní techniky pro neprofesionální knihovny (i na základě smluvních vztahů).
- Podpořit automatizaci neprofesionálních knihoven podáním žádosti o dotaci v podprogramu VISK 3 (nákup licencí AKS Clavius REKS, kde 30% spoluúčast je hrazena z finančních prostředků na výkon RF).

2. Harmonogram realizace cílů

2.1 Stav v roce 2016

Téměř všechny neprofesionální knihovny v Kraji Vysočina jsou připojené k internetu, 73 % neprofesionálních knihoven je již automatizovaných (z toho polovina má však pouze evidenci knihovních fondů). Postupně se zaměřit na jejich plnou automatizaci. Vlastní webové stránky má celkem 362 profesionálních a neprofesionálních knihoven, on-line katalog celkem 368 knihoven. Vedle pořízení dalších webových stránek jednotlivým knihovnám bude věnována pozornost aktualizaci i zkvalitnění již stávajících (zejména využitím projektu – webové stránky do každé knihovny <http://webovky.knihovna.cz>.)

2.2 Stav v roce 2017 - 2018

Krajská digitalizační jednotka bude pokračovat v digitalizaci všech regionálních tisků v Kraji Vysočina. Knihovnický zpravodaj Vysočiny (v elektronické podobě – <http://kzv.kkvysociny.cz> je jednou z forem poradenské a konzultační služby, bude vycházet 4x do roka).

Zajistit rozšíření a zkvalitnění nabídky vzdělávacích akcí pro neprofesionální knihovníky, organizovat vhodné školení a porady pro pracovníky základních knihoven se specializovaným fondem, pro pracovníky profesionálních knihoven zajistit a aktualizovat nabídku vzdělávacích akcí alespoň v dosavadním rozsahu (doplnit e-learningové kurzy), motivovat knihovníky k profesnímu růstu.

Podporovat čtenářskou gramotnost realizací aktivit zaměřených na práci s knihou, podpořit budování knihoven jako komunitních center obcí. Zlepšit spolupráci se zřizovateli knihoven, pravidelně je informovat o stavu a činnosti jejich knihovny, podílet se na přípravě grantů pro knihovny. Dostatečné finanční prostředky na nákup knih i plánované aktualizace kmenových fondů jednotlivých knihoven přispějí k jejich zkvalitnění (nákup licencí na půjčování e-knih).

Podporovat knihovny při zapojení do Strategie digitální gramotnosti.

Podporovat vyhlášení grantového programu z Fondu Vysočiny „Líbí se nám v knihovně“ na vybavení knihoven novým knihovnickým nábytkem v obcích do 3 000 obyvatel.

2.3 Stav v roce 2019 – 2020

Zapojit knihovny do podpory digitální gramotnosti (získat podporu z různých druhů strukturálních fondů) a rozšířit funkci veřejných knihoven jako vzdělávacích center. I nadále metodicky pomáhat při budování informačních a knihovních center na základních a středních školách. Vytvořit v KKV metodické centrum pro knihovny jiných sítí (odborné knihovny) v Kraji Vysočina. Budovat funkční krajský systém meziknihovních služeb. Služby pro uživatele musí být dostupné všem i handicapovaným občanům (bezbariérové knihovny jsou kritériem hodnocení kvality služeb). Zabezpečit efektivní dostupnost elektronických informačních zdrojů bez ohledu na velikost obcí (nákup licencí na půjčování e-knih). Každá knihovna (i ta nejmenší) musí nabídnout služby celého systému knihoven. Většina knihoven bude mít k dispozici vlastní webovou stránku a on-line katalog. Všechny pověřené knihovny budou každoročně aktualizovat Centrální adresář knihoven, spolupracovat s Centrálním portálem knihoven a podílet se na vzájemném sdílení informačních zdrojů a služeb.

Jednáním se zřizovateli knihoven a knihovníky dosáhnout rozšíření výpůjční doby knihoven.

3. Finanční a personální zdroje pro výkon regionálních funkcí

3.1 Finanční a personální zdroje

Stabilizovat finanční a personální zajištění výkonu regionálních funkcí - 24. listopadu 2004 byla schválena novela zákona o rozpočtovém určení daní, dne 3. 1. 2005 byla pod č. 1/2005 Sb. vydána ve Sbírce zákonů a od 1. 1. 2005 zajišťuje náklady na regionální funkce v rámci „Programu podpory zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven“ Kraj Vysočina.

Od roku 2011 je finanční příspěvek na výkon RF v Kraji Vysočina ve výši 9 392 000 Kč. Rozdělení finančních prostředků na výkon RF jednotlivým pověřeným knihovnám je stále dle „Zásad zajištění výkonu RF v Kraji Vysočina“ z roku 2006 (vnitřní předpis KKV).

V článku 5 těchto „Zásad“ jsou zveřejněna pravidla pro přidělení dotace – rozdělení finančních prostředků pro jednotlivé knihovny pověřené výkonem RF provádí krajská knihovna s přihlédnutím k počtu obsluhovaných knihoven (celkový objem finančních prostředků se po odečtu částky na krajské regionální funkce rozdělí rovnoměrně na krajskou a pověřené knihovny. V regionu Třebíč přesahuje počet obsluhovaných knihoven celokrajský průměr o více než 20% a tudíž byl příspěvek této knihovně o poměrnou část navýšen.

Na základě písemné smlouvy uzavřené mezi KKV a PK bylo zajištěné financování RF prostřednictvím zřizovatele PK.

Od 1. 1. 2016 je v platnosti DODATEK č. 1 ke Smlouvě o přenesení regionálních funkcí v roce 2015, 2016 a 2017 na vybranou základní knihovnu - Financování výkonu regionálních funkcí v Kraji Vysočina bude zajištěno z rozpočtu Kraje Vysočina prostřednictvím KKV v souladu s § 11 odst. 3 zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), v platném znění. Tyto finanční prostředky bude KKV zasílat pověřené knihovně pravidelně ve 12 splátkách na základě zálohových faktur vydaných vždy na začátku příslušného kalendářního měsíce pověřenou knihovnou.

V Kraji Vysočina zabezpečuje výkon regionálních funkcí celkem 17 pracovníků.

3.2 Grantové programy

Profesionální i neprofesionální knihovny v Kraji Vysočina využívají každý rok **grantové programy vyhlášené MK ČR – grantový program VISK**, zejména podprogram VISK 3 (v roce 2015 získaly knihovny v Kraji Vysočina v rámci tohoto projektu celkem 288 000 Kč, v rámci podprogramu VISK 9 obdržely knihovny 86 000 Kč, v podprogramu VISK 2 finanční částku 12 000 Kč). Grantový program **Knihovna 21. století** je rovněž vyhlášen MK ČR (v roce 2015 obdržely knihovny v kraji v rámci tohoto projektu celkem 177 000 Kč). Téměř všechny profesionální knihovny v Kraji Vysočina využívají projekt **Česká knihovna**, který vyhláší MZK v Brně z pověření MK ČR a je určen na podporu produkce české literatury, dále projektu na podporu čtenářské gramotnosti Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka.

Městská knihovna v Třebíči a Knihovna Matěje Josefa Sychry se zapojují pravidelně do grantových programů vyhlášených městem (grantový systém Zdravého města Třebíče, v roce 2015 získala knihovna celkem 85 000 Kč).

V neposlední řadě využívají knihovny dotace i z **Fondu Vysočiny** – v roce 2015 obdržela Městská knihovna v Třebíči a Městská knihovna Ždírec nad Doubravou finanční částku celkem ve výši 88 500 Kč. Městská knihovna v Třebíči získala v roce 2015 i podporu Nadace ČEZ - příspěvek ve výši 50 000 Kč.

4. Závěr

Při naplňování předložených cílů koncepce bude rozhodujícím faktorem vzájemná podpora a spolupráce mezi Krajskou knihovnou Vysočiny, pověřenými knihovnami a jejich provozovateli v Kraji Vysočina. Velký vliv na fungování regionálních funkcí bude mít také zajištění jejich financování. Pouze tak bude možné zajistit uživatelům i těch nejmenších obcí přístup ke knihovnickým a informačním službám ve shodě s požadavky Metodického pokynu Ministerstva kultury ČR Standardu pro dobrou knihovnu.⁴

Krajská knihovna Vysočiny ve spolupráci s pověřenými knihovnami v Kraji Vysočina bude formovat krajský systém knihoven na principu spolupráce knihoven regionu s cílem dosáhnout poskytování standardizované úrovně VKIS bez ohledu na velikost obce a lokalitu, v níž knihovna působí. Na poradách a dalších setkáních se zástupci veřejných knihoven bude docházet k výměně zkušeností a kooperaci v oblastech přínosných pro zúčastněné strany, k hodnocení fungování krajského systému knihoven a účelného využívání finančních prostředků.

Pozornost bude věnována dalšímu vzdělávání pracovníků knihoven v rámci celoživotního vzdělávání, aby byl zajištěn kvalifikovaný servis všech knihovnických služeb. Významným přínosem bude navázání užší spolupráce se specializovanými knihovnami a digitalizace regionálních dokumentů v Kraji Vysočina. Dojde ke sdílení informačních zdrojů, klasických i elektronických.

Knihovny budou fungovat jako informační centra obcí s aktualizovanými webovými stránkami a budou kompletně propojeny se sítí knihoven ČR. Zřizovatelé a provozovatelé knihoven zajistí, v rámci možností, bezbariérový přístup do knihoven a budou finančně podporovat činnost a funkce těchto institucí.

V průběhu realizace priorit stanovených koncepcí bude docházet k úpravám jednotlivých úkolů, které budou vyplývat z aktuální situace tak, aby byl co nejlépe využit potenciál knihoven. Průběžné výsledky plnění koncepce bude každoročně obsahovat Zpráva o plnění regionálních funkcí v Kraji Vysočina (zveřejněná na webu KKV) a analytický materiál Kraj Vysočina – veřejné knihovny, který přináší každý rok podrobné rozborů činnosti knihoven.

Ing. Jitka Hladíková
ředitelka KKV
Irena Císařová
vedoucí Útvaru veřejných knihoven

březen 2016

Příloha: : Krajský rozbor číselných výsledků veřejných knihoven v Kraji Vysočina za rok 2015

⁴ Standard pro dobrou knihovnu. Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými, nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky. Praha: Národní knihovna ČR, 10 s. ISBN 978-80-7050-628-8.

Rozbor číselných výsledků veřejných knihoven v Kraji Vysočina za rok 2015

	Celkem	KKV	Pověřené knihovny	Ost. prof. knihovny	Neprof. knihovny
KNIHOVNÍ FOND	2 949 367	334 938	799 394	897 780	917 255
Počet svazků na 1 obyvatele	6,03	14,37	6,42	6,05	4,76
Svazky naučné lit.	802 970	118 193	251 330	268 224	165 223
% svazků N lit. z celkového počtu knihovního fondu	27,20%	35,30%	31,40%	29,90%	18,00%
Přírůstek knihovních jednotek	106 338	24 441	32 920	30 298	18 679
Úbytek knihovních jednotek	54 586	3 943	12 780	18 250	19 613
ČTENÁŘI	74 314	6 637	25 866	23 480	18 331
% čtenářů z počtu obyvatele	15,20	28,50	20,80	15,80	9,50
Čtenáři do 15-ti let	23 055	1 334	8 965	7 577	5 179
NÁVŠTĚVNÍCI	2 017 663	334 934	829 996	677 432	175 301
Počet návštěv na 1 čtenáře	27,15	50,46	32,09	28,85	9,56
VÝPŮJČKY	3 681 922	372 273	1 344 699	1 515 731	449 219
Počet výpůjček na 1 obyvatele	7,50	16,00	10,80	10,20	2,30
Výpůjčky knih pro dospělé	2 374 497	252 399	830 721	990 789	300 588
Výpůjčky N lit. pro dospělé	568 280	125 546	248 242	167 779	26 713
% výp. N lit. z celkového počtu výpůjček knih pro dospělé	23,90	49,70	29,90	16,90	8,90
Výp. knih pro děti do 15-ti let	608 175	44 053	273 928	221 450	68 744
% výp. knih pro děti do 15-ti let z celkového počtu výpůjček	16,52	11,83	20,37	14,61	15,30
Výpůjčky periodik	590 559	36 392	180 348	294 689	79 130
% výpůjček periodik z celkového počtu výpůjček	16,00	10,00	13,00	19,00	18,00
DALŠÍ ÚDAJE					
MVS – požadavky z jiných knihoven (kladně vyřízených)	16 189	6 271	8 439	1 352	127
MVS – požadavky zaslané jiným knihovnám (kladně vyřízené)	7 295	191	1 361	3 915	1 828
Kulturní akce (besedy, výstavy aj.)	4 524	293	1 937	1 625	669
Vzdělávací akce (semináře, kurzy aj.)	3 195	988	1 196	838	173
Vydané publikace	25	0	8	16	1
Počet PC pro uživatele napojených na internet	773	26	88	153	506